

FRA paziņojums presei

Vīnē, 2014. gada 30. jūnijā

Aizbildnības sistēmu uzlabošana var palīdzēt izskaust bērnu tirdzniecību

Visā Eiropas Savienībā bez vecāku gādības palikuši bērni riskē kļūt par vardarbības un cilvēku tirdzniecības upuriem. ES Pamattiesību aģentūra (FRA) šodien publicē rokasgrāmatu par valsts bērnu aizbildnības sistēmu stiprināšanu Eiropā saskaņā ar [ES Stratēģiju cilvēku tirdzniecības izskaušanai](#), kurā ir atzīta aizbildņu svarīgā loma bērnu pasargāšanā no ļaunuma.

"Neviens bērns savā valstī nedrīkstētu justies vientuļš un pamests," saka FRA direktors [Morten Kjaerum](#). "Bez vecākiem palikušu bērnu aizsardzību nodrošina aizbildņi. Taču viņu loma un darbs dažādās ES valstīs atšķiras. Šajā rokasgrāmatā ir sniegtas vajadzīgās vadlīnijas, kam būtu jāpalīdz stiprināt aizbildnības sistēmas visā ES, lai uzlabotu visu riskam pakļauto bērnu aizsardzību."

"Mums jānodrošina, lai visi bērni un jo īpaši bērni, kas palikuši bez vecāku gādības, tiktu pasargāti no noziedzniekiem, kas pārkāpj viņu tiesības un atņem viņiem bērniību. Bērni ir īpaši neaizsargāti un pakļauti lielākam riskam kļūt par cilvēku tirdzniecības upuriem. Bērnu aizsardzība ir ES cilvēku tirdzniecības izskaušanas jomas tiesību aktu stūrakmens, un aizbildnībai ir ļoti svarīga preventīva loma bērnu pasargāšanā no vardarbības un izmantošanas. Neatkarīgi no bērnu imigrācijas statusa mēs nedrīkstam aizmirst, ka pirmkārt un galvenokārt viņi ir bērni," saka ES iekšlietu komisāre [Cecilia Malmström](#).

Bērnu nošķiršanai no vecākiem var būt daudz iemeslu. Viens no tiem ir cilvēku tirdzniecība. Lielākam cilvēku tirdzniecības riskam ir pakļauti bērni bez pavadoņa un bez vecāku gādības palikuši bērni, kas dzīvo aprūpes iestādēs.

FRA rokasgrāmatā ir skaidrota aizbildņu svarīgā loma visu bērnu pasargāšanā no vardarbības un izmantošanas. Integrētās bērnu aizsardzības sistēmās aizbildņiem ir būtiska nozīme. Ņemot vērā, ka aizbildnības sistēmas dažādās ES valstīs atšķiras, rokasgrāmatas mērķis ir veicināt kopīgu izpratni par aizbildnības sistēmu galvenajiem principiem un aspektiem.

Neatkarīgi no nošķiršanas iemesliem visiem bērniem ir vienādas vajadzības un vienlīdzīgas tiesības. Tāpēc ir īpaši svarīgi stiprināt bērnu aizsardzības sistēmas visā ES, ievērojot visu bērnu intereses.

Rokasgrāmatā ir iekļauts to kopīgo pamatprincipu un pamatstandartu kopums, kuri jāievēro, lai uzlabotu aizbildnībā esošu bērnu apstākļus. Tie ir šādi.

1. **Diskriminācijas aizliegums:** visiem bērniem neatkarīgi no viņu izcelsmes ir tiesības uz vienādu aizsardzības līmeni. Tāpēc ES dalībvalstīm būtu jāsaņem aizbildnības noteikumi un pakalpojumi.
2. **Neatkarība un objektivitāte:** aizbildņiem jāspēj rīkoties neatkarīgi un objektīvi, darbojoties bērnu interesēs.
3. **Kvalitāte:** aizbildņiem un juridiskajiem pārstāvjiem būtu jābūt kvalificētiem un jāsaņem nepārtraukta apmācība par bērnu aizsardzības un labklājības jautājumiem. Apmācībai būtu jāaptver, piemēram, cilvēku tirdzniecībā cietušu bērnu un bērnu bez pavadoņa īpašo vajadzību apmierināšanai vajadzīgās prasmes.
4. **Pārskatatbildība:** valsts tiesību aktiem būtu jānodrošina, lai aizbildnības sistēmas tiktu skaidri definētas un pārraudzītas un no attiecīgajām iestādēm varētu prasīt atbildību un pārskatatbildību.
5. **Ilgspējība:** valstīm aizbildnības sistēmas būtu jānodrošina ar pietiekamiem cilvēkresursiem un finanšu resursiem, domājot arī par pārraudzību un apmācību.
6. **Bērnu līdzdalība:** bērni būtu jāinformē par visiem aizbildnības aspektiem un jāiesaista tajos. Tas ietver arī bērnu informēšanu par viņu tiesībām un iespējām sūdzēties, ja tiesības netiek ievērotas.

Rokasgrāmatā ir sniegtas dalībvalstu amatpersonām un aizbildņiem paredzētas konkrētas vadlīnijas par to, kā aizbildnības sistēmas un atsevišķi aizbildņi var rūpēties par cilvēku tirdzniecībā cietušu bērnu īpašajām vajadzībām un aizsargāt bērnu tiesības.

Rokasgrāmata vēlāk būs pieejama visās ES valodās. *FRA* 2015. gada sākumā publicēs arī salīdzinošu pārskatu par ES aizbildnības sistēmām.

Rokasgrāmata: [*Guardianship for children deprived of parental care - A handbook to reinforce guardianship systems to cater for the specific needs of child victims of trafficking*](#) ("Bez vecāku gādības palikušu bērnu aizbildnība – rokasgrāmata par aizbildnības sistēmu stiprināšanu, lai rūpētos par cilvēku tirdzniecībā cietušu bērnu īpašajām vajadzībām").

Lai iegūtu plašāku informāciju, rakstiet uz e-pasta adresi:
media@fra.europa.eu / Tālrunis: +43 1 580 30 642

Piezīmes redaktoriem:

- Ar *FRA* darbu [bērnu tiesību](#) un [patvēruma, migrācijas un robežu](#) jomā var iepazīties *FRA* tīmekļa vietnē. Tas ietver [salīdzinošu ziņojumu par bērnu tirdzniecību](#) (2009) un [ziņojumu par bērniem, kas ir nošķirti no ģimenes un meklē patvērumu](#) (2010).
- Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (*FRA*) ir pilnvarota sniegt ar pierādījumiem pamatotus padomus ES un dalībvalstu lēmumu pieņēmējiem, tādējādi veicinot labāku informētību un lielāku mērķtiecību debatēs un politikā par pamattiesību jautājumiem.

FRA

EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS

- Informācija par [ES reakciju](#) uz cilvēku tirdzniecību un saistītā [statistika par cilvēku tirdzniecību](#) ir pieejama [Komisijas tīmekļa vietnē par cīņu pret cilvēku tirdzniecību](#).